

śaras, Schlangen, Väter). पञ्चजना न समजानत 4, 27. पञ्च TS. 1, 6, 4, 2. ÇAT. Ba. 14, 7, 2, 9. KĀṬH. 5, 6, 32, 6. पञ्चजना लोकेषु प्रतिष्ठिताः AV. Pait. 4, 106. स पञ्चधा पञ्चजनोपपन्नं संचोदयन्विद्यमिदं सिसृत्तुः MBh. 13, 7893. पञ्चजनाः = मनुष्याः AK. 2, 6, 2, 1. पञ्चजनः = मनुष्यः H. 337. HALĀS. 2, 176. पञ्चजनेन्द्र FÜRST, KÖNIG RIĀGA-TAR. 3, 353. — 2) m. N. pr. a) eines Unholds, dem Kṛṣṇa den Garaua machte und die Muschel Pāṅkā-ganja abnahm, MBh. 7, 401. HARIV. 4918. fgg. R. 4, 43, 34. VP. 562. BṛĀG. P. 3, 3, 2. eines Sohnes des Saṃhrāda von der Kṛti 6, 18, 18. — b) eines Pragāpati BṛĀG. P. 6, 4, 51. — c) eines Sohnes des Sagara von der Keçini HARIV. 801. fgg. — d) eines Sohnes des Śrūgāja und Vaters des Somadatta HARIV. 1790. fg. — 3) f. ई a) ein Verein von fünf Menschen ÇKDra. WILS. — b) N. pr. einer Tochter Viçvarūpa's und Gemahlin Bharata's BṛĀG. P. 5, 7, 1 (die Uebersetzung liest पाञ्च).

पञ्चजनालय (पञ्च + आलय) adj. Beiw. der Ābhira MBh. 16, 270. viell. dort ihren Wohnsitz habend, wo der Unhold Pāṅkāgana hauste.

पञ्चजनैनीन (von पञ्चजन) adj. in der Bed. तेभ्यो क्लितम् P. 5, 1, 9, VArtt. 5. 1) adj. den fünf Geschlechtern geweiht, — bestimmt: प्रकृ TS. 1, 7, 22, 1. TBa. 1, 3, 2, 2. — 2) m. = भाण्डारितो नरः Possenreisser HALĀS. 2, 213.

पञ्चजनीय (wie eben) adj. dass.: ऋच् AIT. Ba. 3, 31. ÇĀṆKH. Ça. 10, 2, 8. 14, 56, 14. Nach P. 5, 1, 9, VArtt. 6 = पञ्चानां जनाय क्लितम्.

पञ्चज्ञान (पञ्चन् + ज्ञान) m. ein Buddha (im Besitze der fünf Kenntnisse seiend) TRIK. 1, 1, 9. H. 233.

पञ्चत् (von पञ्चन्) f. Fünffzahl, πεντάς P. 5, 1, 60. nach dem Schol. adj. fünfteilig. — Vgl. दशत्.

पञ्चतल (पञ्चन् + तलन्) n. und ई f. ein Verein von fünf Zimmerleuten ÇKDra. WILS.

पञ्चतल (पञ्चन् + तल) n. 1) die fünf Elemente (s. u. तल 1.) SVARODAJA im ÇKDra. — 2) bei den Tāntrika die fünf (alle mit म beginnenden) Realitäten: Wein (मद्य), Fleisch (मांस), Fisch (मत्स्य), Verschlingung der Finger (मुद्रा) und Begattung (मैथुन) KAIVALJATANTRA 1 im ÇKDra.; vgl. पञ्चमकार.

पञ्चतल (पञ्चन् + तल) n. Titel der bekannten Sammlung von Fabeln und Erzählungen in fünf Büchern HIT. Pr. 8. ŚĀU. D. 210, 18. ँक n. PĀṆKĀT. 5, 12. ed. orn. 2, 18.

पञ्चतप (पञ्चन् + तप) adj. = पञ्चतपस् MBh. 13, 6514; vgl. u. तप 2, a.

पञ्चतपस् (पञ्चन् + तप) adj. zwischen fünf Feuern sitzend; s. u. तपस् 1.

पञ्चतय (von पञ्चन्) adj. f. ई (P. 4, 1, 15) fünffach, fünffältig P. 5, 2, 42, Sch. वृत्तयः पञ्चतयः KAP. 2, 33. JOGAS. 1, 5.

पञ्चता (wie eben) f. 1) Fünffachheit, der fünffache Betrag: (कुसीद्वृद्धिः) धान्ये u. s. w. नतिक्रामति पञ्चताम् M. 8, 151. = पञ्चभाव MED. t. 128. — 2) die Auflösung des Körpers in die fünf Elemente, der Tod AK. 2, 8, 2, 34. MED. SUÇA. 1, 102, 16. प्राय पञ्चताम् KATHĀS. 10, 127, 11, 73, 21, 27. पञ्चतो गतः 4, 98. PRAB. 91, 11. पञ्चतो ययौ VID. 194. (तेन) उपनीतः पञ्चताम् BṛĀG. P. 7, 8, 52. — Vgl. पञ्चल.

पञ्चतित्क (पञ्चन् + तित्क) n. die fünf bittern Dinge, nämlich निम्ब, मृता, वृष, पटोल und निदिग्धिका KĀKRAPĀNIDATTA im ÇKDra.

पञ्चतीर्थी (पञ्चन् + तीर्थ) f. 1) die fünf heiligen Badeplätze (Viçrānti, Çaukara, Naimisha, Prajāga und Pushkara nach VARĀHA-P. im IV. Theil.

ÇKDra.) TITHITATVA im ÇKDra. °यात्राक्रम Verz. d. B. H. No. 1236. — 2) N. pr. eines best. Badeplatzes (यस्यामप्सरसः पञ्च प्रारूढमृषिशापतः । प्राप्ताः) KATHĀS. 33, 28. — Die Bed. das Baden am Tage der Tag- und Nachtgleiche bei WILS. scheint auf einem Missverständnisse folgender im ÇKDra. angeführten Stelle aus TITHIT. zu beruhen: विषुवदिवसे प्राप्ते पञ्चतीर्थीविधानतः.

पञ्चत्रिंश (vom folg.) adj. der 35ste ÇAT. Ba. 7, 1, 2, 22. 9, 3, 2, 18. 10, 5, 4, 15. MBh. und R. in den Unterschrr. der Adhājja und Sarga.

पञ्चत्रिंशत् (पञ्चन् + त्रिं) f. fünfunddreißig ÇAT. Ba. 9, 1, 2, 43. 3, 2, 18. H. 71. MBh. in den Unterschrr. der 135sten Adhājja.

पञ्चत्रिंशति (पञ्चन् + त्रिं) f. dass. RIĀGA-TAR. 1, 191.

पञ्चत्व (von पञ्चन्) n. 1) die Fünffheit H. an. 3, 705. MED. v. 41. — 2) die fünf Elemente: तं (मृत्युं) पञ्चत्वे क्षुद्रोक्त्वित् BṛĀG. P. 1, 15, 41. त्रित्वे कुत्वा च पञ्चत्वम् 42. — 3) die Auflösung des Körpers in die fünf Elemente, der Tod H. 324. H. an. MED. HALĀS. 3, 6. पञ्चत्वमापन्नः HARIV. 1139. DAÇ. 1, 30. R. 2, 67, 4. 6, 82, 5. °त्वमुपपेदिवान् 2, 72, 50. °त्वं गता 5, 15, 33. KATHĀS. 19, 18. HIT. 33, 13. 101, 14. VER. in LA. 21, 18. 31, 2. °त्वं याति VARĀH. BRH. S. 78, 40. PĀṆĀT. 81, 23. °त्वमापात्ति SUÇA. 1, 365, 10. KATHĀS. 14, 38. 15, 79. 34, 20. 41, 12. °त्वमागतः 2, 82. JĀGĀ. 3, 9. °त्वं समुपायौ UPAG. AV. 6. °त्वमापतुः KATHĀS. 42, 98. प्राप्त° AK. 2, 8, 2, 85. UPAG. AV. 24. — Vgl. पञ्चता.

पञ्चय (wie eben) adj. ved. = पञ्चम der fünfte P. 5, 2, 50. KĀṬH. 9, 3.

पञ्चयु m. 1) Zeit. — 2) der indische Kuckuck ÇABDĀRTHAK. im ÇKDra.

पञ्चदक (पञ्चन् + दक?) m. pl. N. pr. eines Volkes MĀRK. P. 58, 35.

पञ्चदर्श (von पञ्चदशन्) 1) adj. f. ई a) der fünfzehnte AV. 11, 1, 19. ÇAT. Ba. 6, 2, 2, 9. 8, 4, 2, 10. 12, 2, 4, 10. DAÇ. 2, 66. VARĀH. BRH. S. 6, 4. ष्यर्ध° 14 1/2 ÇĀṆKH. Ça. 13, 18, 5. — b) mit fünfzehn verbunden: °शं सकृन्म् 1015 ÇĀṆKH. Ça. 10, 12, 6. 14. — c) aus fünfzehn bestehend, fünfzehn zählend: तीर्त्तं मुत्तं पञ्चदशं नि षिञ्चम् RV. 10, 27, 2. उक्थ्या 114, 8. स्तोम P. 5, 1, 55, VArtt. 6. 2, 37, VArtt. 4. VS. 9, 34. 10, 11. 13, 35. AIT. Ba. 4, 31. 8, 4. 12. ÇAT. Ba. 12, 2, 2, 2. dem Indra vorzugsweise heilig NĪR. 7, 10. Mit Auslassung des Hauptworts VS. 21, 24. AV. 8, 9, 15. 20. TBa. 1, 5, 20, 2. ÇAT. Ba. 1, 3, 5, 7. 8, 5, 4, 10. 12, 2, 4, 10. VP. 42. — Hiervon abgeleitet d) den Pāṅkādaça-Stoma enthaltend, — darstellend, — nachbildend, — damit verbunden u. s. w.: माध्यदिनः पवमानः AIT. Ba. 3, 17. 41. तत्रियः पञ्चदशस्तोमिन भवति 7, 23. चन्द्रमाः TBa. 1, 5, 20, 5. 2, 2, 8. ÇAT. Ba. 4, 3, 2, 4. आय्य 10, 1, 2, 7. 13, 5, 2, 10, 4, 9. — 2) f. ई (sc. तिथि) a) der 15te Tag im Halbmonat, Vollmondstag oder Neumondstag AK. 1, 1, 2, 7. H. 148. MED. ç. 35. TBa. 1, 5, 20, 5. JĀGĀ. 1, 146. VARĀH. BRH. S. 33, 21. 43, 2. Schol. zu KĀṬH. Ça. 488, 21. 541, 6. — b) Titel eines aus fünfzehn Kapiteln (प्रकरणी) bestehenden (zur Uttaramīmāṃsā gehörenden) Buches Verz. d. Oxf. H. N. 480. fgg.

पञ्चदशकृत्वस् (पञ्चदशन् + कृ) adv. fünfzehnmal LĀṬI. 10, 12, 9.

पञ्चदशधा (vom folg.) adv. in fünfzehn Theile (Theilen) MĀRK. P. 78, 20.

पञ्चदशन् (पञ्चन् + द) fünfzehn RV. 10, 86, 14. AIT. Ba. 3, 41. ÇAT. Ba. 3, 5, 2, 2. 11, 2, 2, 5. 13, 2, 2, 10. M. 10, 31. ÇAUT. 4. °दशानाम् ÇAT. Ba. 1, 3, 5, 9. 11, 1, 2, 10. °दशभिः H. 137. पञ्चदशात्तर VS. 9, 34. ÇĀṆKH. Ça. 10, 8, 18. °दशर्चे ÇAT. Ba. 11, 5, 2, 10. AIT. Ba. 8, 4. ÇĀṆKH. Ba. 12, 1.